

Seat No. : _____

AB-152

April-2019

B.A., Sem.-II

CC-112 : Psychology

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. (અ) કારકિર્દી પસંદગીને એક તક અને એક સમસ્યા શા માટે કહેવાય છે ? કારકિર્દી આયોજનના એક ઘટક તરીકે વ્યાવસાયિક માહિતીની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

નોકરી કરતી સ્ત્રીઓના વ્યાવસાયિક સમાયોજનની સમસ્યાઓ વર્ણવો.

- (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો. (ગમે તે ચાર) 4

(i) ગિન્સબર્ગે કારકિર્દી આયોજનના _____ તબક્કાઓ દર્શાવ્યા છે. (ચાર, ત્રણ)

(ii) કારકિર્દી આયોજનનો _____ તબક્કો 11 થી 17 વર્ષની ઉંમરમાં આવે છે.
(તરંગી કલ્પનાનો, કામચલાઉ)

(iii) _____ એ કારકિર્દી પસંદગીમાં નિષેધાત્મક પસંદગીનું મહત્વ દર્શાવ્યું છે.
(વોટ્સન, નેલ્સન)

(iv) કારકિર્દી આયોજનનાં વાસ્તવિક પસંદગીના તબક્કાનો અંત _____ સાથે થાય છે.
(વિકલ્પ સીમિતતા, વિકલ્પ નિશ્ચિતતા)

(v) _____ લક્ષણો કારકિર્દી આયોજનને અસર કરે છે. (વૈયક્તિ, આંશિક)

(vi) મનોવૈજ્ઞાનિક _____ દ્વારા વ્યક્તિની અભિરુચિઓ અને શક્તિઓ વિશે માહિતી મેળવી શકાય.
(ઉપચારો, કસોટીઓ)

2. (અ) અસરકારક શિક્ષણના એક ઘટક તરીકે શિક્ષણકાર્યની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

સર્જક લોકોના લક્ષણો વર્ણવો.

- (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો. (ગમે તે ચાર) 4

(i) સારું સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણમાં સહાયભૂત થનાર એક _____ છે. (ભંડાર, સાધન)

(ii) શીખનાર વ્યક્તિનું _____ શિક્ષણ પ્રક્રિયા પર અસર કરે છે.
(સામાજિક સ્તર, સંદર્ભ માળખું)

- (iii) બીજાઓ પર વધારે પડતી પરાધીનતા એ શીખનાર વ્યક્તિની _____ દર્શાવે છે. (પરિપક્વતા, અપરિપક્વતા)
- (iv) _____ નું ઊંચું પ્રમાણ શિક્ષણ માટે અવરોધરૂપ બને છે. (ચિંતા, સિદ્ધી)
- (v) અભિમુખતા એ સર્જનાત્મક વિચારણાનો _____ તબક્કો છે. (પહેલો, બીજો)
- (vi) _____ ના તબક્કામાં વિચારકને સમસ્યાનો ઉકલે મળે છે. (નિરીક્ષણ, આંતરસૂઝ)

3. (અ) આવેગોની અભિવ્યક્તિ અને નિયંત્રણની ભાતોની સમજૂતી આપો. 14

અથવા

આવેગોને સમજવા અને તેઓની સાથે કામ પાડવાનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.

- (બ) નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે લખો. (ગમે તે ત્રણ) 3
- (i) આપણા વ્યક્તિગત અનુભવનું એક પરિમાણ આવેગાત્મક પરિમાણ છે.
- (ii) જો વ્યક્તિ હસી શકે તો તે સમસ્યાઓને વાસ્તવિક રીતે જોઈ શકે.
- (iii) નકારાત્મક લાગણીઓને હળવી બનાવવામાં હાસ્ય મદદરૂપ થાય છે.
- (iv) આંતરદષ્ટિ પ્રાપ્ત કરવાથી ભાવવિરેચન થાય છે.
- (v) ઉત્તેજકો દ્વારા તાણ દૂર થાય છે.

4. (અ) પોતાની જાત અને બીજાઓના વિશે વાસ્તવિક ખ્યાલ શા માટે જરૂરી છે તે આંતરવૈયક્તિક સંબંધોના સંદર્ભમાં સમજાવો. 14

અથવા

સામાજિક ક્ષમતા સુધારવાની એક રીત તરીકે પોતાની મૂલ્યનિષ્ઠાની જાળવણીની ચર્ચા કરો.

- (બ) નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે લખો. (ગમે તે ત્રણ) 3
- (i) 'હું-તે' સંબંધોમાં બીજી વ્યક્તિ માટે આદરનો ભાવ હોય છે.
- (ii) યુદ્ધના સમયે બે રાષ્ટ્રો સમાન હેતુઓથી જોડાયા હોય છે.
- (iii) બાળક અને માતા વચ્ચે 'લેવાનો સંબંધ' હોય છે.
- (iv) સ્વસ્થ આંતરવૈયક્તિક સંબંધોમાં બિનશરતી સન્માન અને સ્વીકૃતિનું મહત્વ પાવલોવે દર્શાવ્યું છે.
- (v) પ્રશંસાને લીધે બીજાઓ તરફ ઉખાભરી અને વિધાયક લાગણીઓ જન્મે છે.

Seat No. : _____

AB-152

April-2019

B.A., Sem.-II

CC-112 : Psychology

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : All questions are compulsory.

1. (a) Why is career choice called an opportunity and a problem ? Discuss occupational information as a factor in career planning. 14

OR

Describe the problems of vocational adjustment of working women.

- (b) Fill in the blanks : (any **four**) 4

- (1) Ginsberg has given _____ stages of career planning. (four, three)
- (2) The _____ period of career planning occurs from 11 to 17 years of age. (fantasy, tentative)
- (3) _____ has shown the importance of negative choice in career choice. (Watson, Nelson)
- (4) The realistic choice stage of career planning ends with _____. (crystallization, specification)
- (5) _____ characteristics affect career planning. (Personal, Partial)
- (6) An individual's interests and abilities can be known by the use of psychological _____. (therapies, tests)

2. (a) Discuss the learning task as a factor in effective learning. 14

OR

Describe the characteristics of creative people.

- (b) Fill in the blanks : (any **four**) 4

- (1) Good health is a _____ that facilitates learning. (store, resource)
- (2) The learner's _____ affects the learning process. (social level, frame of reference)
- (3) Overdependence on others is an indication of the learner's _____. (maturity, immaturity)

- (4) A high level of _____ becomes an obstacle in learning. (anxiety, achievement)
- (5) Orientation is the _____ stage of creative thinking. (first, second)
- (6) In the stage of _____ the thinker obtains a solution to the problem. (observation, insight)

3. (a) Give an explanation of the patterns of emotional expression and control. **14**

OR

Clarify the importance of understanding and functioning with emotions.

(b) Write whether the following statements are true or false : (any **three**) **3**

- (1) One of the dimensions of our personal experience is the emotional dimension.
- (2) If a person can laugh, she/he can look at problems in a realistic way.
- (3) Humour helps reduce negative emotional feelings.
- (4) Catharsis occurs due to the attainment of insight.
- (5) Tension is relieved by energizers.

4. (a) Explain, in the context of interpersonal relationships, the importance of a realistic view of self and others. **14**

OR

Discuss maintaining one's own integrity as a way of improving social competence.

(b) Write whether the following statements are true or false : (any **three**) **3**

- (1) In 'I-It' relationships there is a feeling of respect for the other person.
- (2) In time of war, two nations are united by common purposes.
- (3) A 'receiving relationship' exists between a child and its mother.
- (4) Pavlov has shown the importance of unconditional positive regard in healthy interpersonal relationships.
- (5) Praise brings out warm and positive feelings toward others.
